

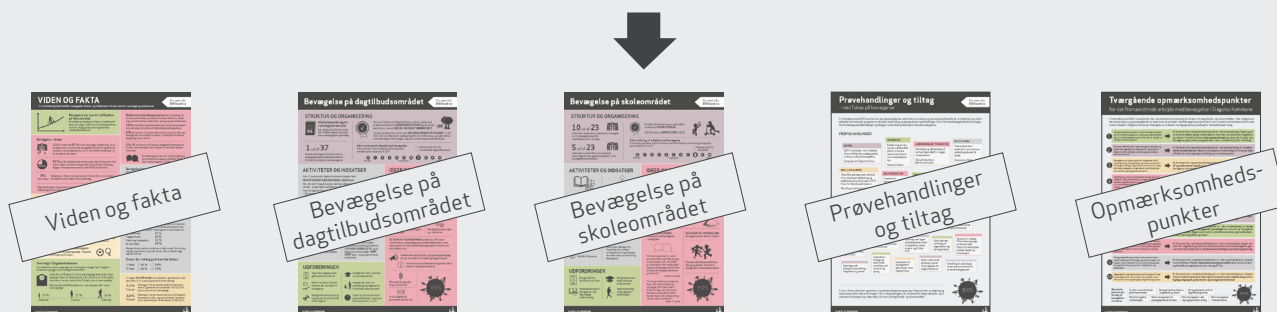
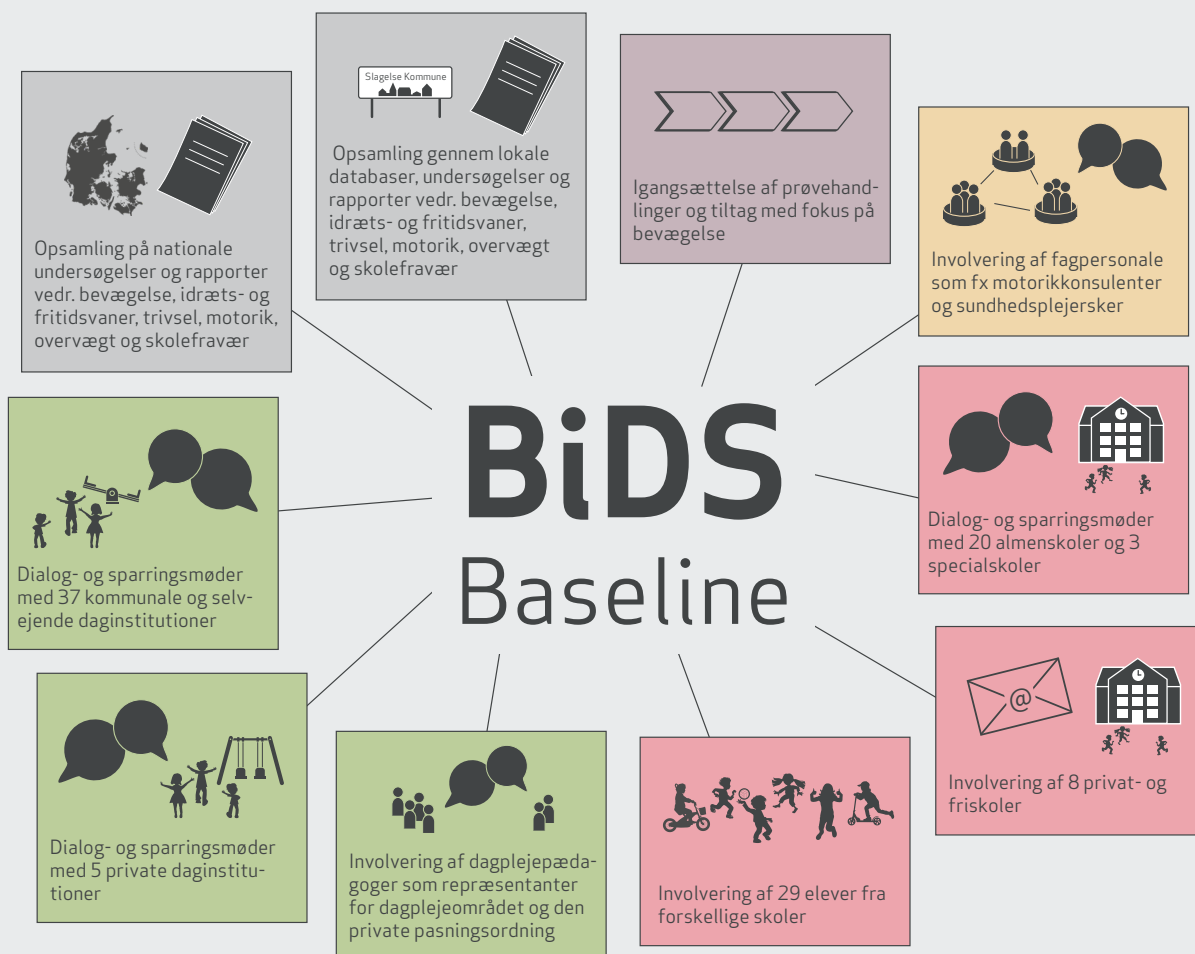
BiDS BASELINE

- en status på bevægelse, sundhed og trivsel blandt børn og unge

PIXI-
udgave

BiDS baseline tilbyder et indblik i national og lokal viden om børn og unges bevægelse, idræts- og fritidsvaner, trivsel, motorik, overvægt og skolefravær. BiDS baseline belyser, hvordan der lokalt arbejdes med bevægelse på hhv. dagtilbuds- og skoleområdet, hvilke udfordringer der gør sig gældende samt hvilke idéer og ønsker dagtilbud og skoler har til det fremadrettede arbejde med bevægelse. Der gives et overblik over igangsatte prøvehandlinger og tiltag med fokus på bevægelse. BiDS baseline afsluttes med en række tværgående opmærksomheder, som opsummerer vigtige pointer for det videre arbejde med bevægelse.

BiDS baseline er baseret på en bred involvering af aktører fra dagtilbuds- og skoleområdet samt viden fra eksisterende nationale og lokale undersøgelser:

Den brede involvering af aktører fra dagtilbuds- og skoleområdet samt nationale og lokale undersøgelser har haft til hensigt at sikre, at fremadrettede understøttende rammer og strukturelle tiltag prioriteres ud fra, hvad der lokalt giver mening i forhold til arbejdet med bevægelse i Slagelse Kommune.

BiDS baseline findes i henholdsvis en pixiudgave med "onepagers" og en maxiudgave med både "onepagers" og underliggende dokumenter, hvor der kan findes yderligere information.

VIDEN OG FAKTA

- Et nationalt og lokalt indblik i bevægelse, idræts- og fritidsvaner, trivsel, motorik, overvægt og skolefravær

For mere info:
BiDS baseline

Bevægelse har positiv indflydelse på flere områder

Kredsløb og muskulær fitness, knoglesundhed, overvægt, risiko for livsstilssygdomme, motorik, faglig præstation og mentale sundhedsparametre.

Bevægelse i skolen

I 2020 vurderede **55 %** af de adspurgte folkeskoler, at de levede op til lovkravet om bevægelse. Det er et signifikant fald på 13 procentpoint fra 2017, hvor 68 % vurderede, at de levede op til kravet.

52 % af alle folkeskolelever bevæger sig 45 minutter eller mere i løbet af undervisningstiden på en typisk skoledag. Regnes frikvartererne med, er det 84 % af eleverne.

28,2 minutter Så længe er eleverne i gennemsnit fysisk aktive ved moderat til høj intensitet i løbet af en skoledag.

Pigerne bevæger sig generelt mindre end drengene i de faglige lektioner. Udskolings eleverne bevæger sig mindst i undervisningstiden.

Bevægelse hos 11-15-årige

Børn og unge bevæger sig mindre, end Sundhedsstyrelsen anbefaler:

- 11-15-årige er i gennemsnit fysisk aktive med høj intensitet 14 minutter om dagen.
- 26 % er fysisk aktive ved moderat til høj intensitet mindst 60 minutter dagligt.

Børn, unge og idræt i Slagelse Kommune

67 %

af alle skolebørn dyrker idræt, sport og motion i deres hverdag.

68 %

af alle skolebørn dyrker mindst én aktivitet i en idrætsforening.

43 %

af de ikke-idrætsaktive skolebørn er interesseret i at starte med idræt og motion.

Økonomisk støtte til idrætskontingent

I 2020 hjalp HEL Fritid **151 børn og unge** i Slagelse Kommune - 88 drenge og 63 piger.

Overvægt i Slagelse Kommune

Forekomsten af overvægt og svært overvægt er meget høj i Slagelse Kommune og ligger over landsgennemsnittet.

Cirka **1 ud af 5** børn på 3 år er overvægtige eller svært overvægtige. Tallet er faldende (21,1 % i 2019 og 17,9 % i 2020), men det er en stor andel af de 3-årige, som er overvægtige.

Mere end **1 ud af 4** skolebørn er overvægtige eller svært overvægtige.

17 %
Indskoling

27 %
5. klasse

24 %
Udskoling

Gode motoriske kompetencer har betydning for barnets selvfølelse, sociale liv, fysiske aktivitet, indlæring, koncentration, motivation, sprog og social inklusion.

29 % af børnene på landsplan får mindst én bemærkning omkring motorik ved indskolingsundersøgelsen.

6 % af børnene i 0. klasse på landsplan har mindst tre motoriske vanskeligheder af en sådan karakter, at det påvirker deres dagligdag og sociale liv.

20,4 % af børnene i 0. klasse i Slagelse Kommune har et eller flere områder, hvor de ikke er motorisk alderssvarende.

Sundhedsplejen har talt med forældrene om motorik/bevægelse ved 98,6 % af alle 3-årsbesøgene i 2020.

Bevægelse har positiv betydning for trivslen

Skoleklasser, der er aktive mindst 45 minutter på en skoledag, har højere trivsel end klasser, der ikke er det.

Trivsel hos de 0-6-årige

Ved seneste halvårslige trivselsundersøgelse (TOPI) i dagtilbud i Slagelse Kommune, så fordelingen ud som følger:

3,9 %

Der er en stærk bekymring for, at barnet ikke trives i sin hverdag.

27,8 %

Der er noget ved barnets trivsel, som giver anledning til opmærksomhed og skal undersøges nærmere.

68,4 %

Barnet trives, udvikler sig og lærer, som det forventes.

TOPI-vurderingen er et øjebliksbillede og kan skifte inden for kortere perioder alt efter indsats og hændelser i barnets liv.

Trivsel i 4.-9. klasse

Elever fra 4.-9. klasse i Slagelse Kommune har i seneste Nationale Trivselsmåling vurderet deres trivsel. Her ses andelen af elever med højeste trivsel inden for:

Social trivsel: **91 %**

Støtte og inspiration: **61 %**

Faglig trivsel: **86 %**

Ro og orden: **84 %**

Mange elever angiver, at de har en høj trivsel, men en del elever befinder sig stadig ikke i højeste trivsel.

Elever, der virkelig godt kan lide skolen:

11-årige: ♀ **41 %** ♂ **39 %**

15-årige: ♀ **16 %** ♂ **19 %**

To dages **skolefravær** om måneden i gennemsnit over perioden i 0.-9. klasse giver et års tabt læring.

5,2 %
fravær

Så meget fravær havde landets folkeskoleelever i gennemsnit i skoleåret 2019/2020. Det svarer til 10,4 skoledage.

8,8 %
fravær

Så meget fravær havde eleverne på Slagelse Kommunes folke- og specielskoler i gennemsnit i første halvår af skoleåret 2020/2021.

STRUKTUR OG ORGANISERING

Alle kommunale, selvejende og private daginstitutioner har noget på skrift om arbejdet med bevægelse gennem deres pædagogiske grundlag

1 ud af 37

kommunale og selvejende daginstitutioner har en pædagog med koordinatorfunktion i forhold til arbejdet med bevægelse

Der er en kommunal daginstitution, som er i gang med at blive certificeret **IDRÆTSINSTITUTION** og en privat institution, som er **NATUR- OG IDRÆTSBØRNEHAVE**.

19 institutioner blev certificeret **BEVÆGELSE SINSTITUTIONER** i 2010-2015. Det er dog ikke længere alle institutioner, der betragter sig selv som bevægelsesinstitutioner.

Selvurdering af arbejdet med bevægelse

"Hvor langt er I med arbejdet på bevægelsesområdet på en skala fra 0-10?"

Gennemsnit for alle kommunale og selvejende daginstitutioner

AKTIVITETER OG INDSATSER

Alle 37 kommunale og selvejende daginstitutioner arbejder med

DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Her skal det fremgå, hvordan læringsmiljøerne understøtter børns brede læring – nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse.

Flere af daginstitutionerne angiver:

- Bevægelse er en integreret del af hverdagen
- Der er fokus på børns selvhjulpenhed
- Næsten alle dagtilbud arbejder med de sansemotoriske fokuspunkter

Mange daginstitutioner arbejder med

FASTE BEVÆGELSESAKTIVITETER, fx:

- Gymnastik/motorik/bevægelse i multirum/sal/hal
- Motorik- og forhindringsbaner
- Sanglege og musikaktiviteter
- Yoga og mindfulness
- Gåture

ÅBEN DAGTILBUD IDRÆTSPARTNERSKABER

De fleste daginstitutioner samarbejder med idræts- og fritidslivet

Mængden af bevægelse i dagplejen og den private pasningsordning afhænger af den enkelte dagplejer

Flere daginstitutioner har fokus på indendørs og udendørs miljøer, som inviterer til leg og bevægelse

Tre daginstitutioner indgår i kompetenceudviklingsprojektet **LEVENDE LEGEKULTUR**, og to daginstitutioner indgår i **HIPP HOPP** læse- og læringsforløbet med Gerlev.

IDEER OG ØNSKER

KOMPETENCEUDVIKLING, fx:

- Løbende tilbud om kompetenceudvikling
- Inspiration til, hvordan bevægelse, motorik og leg nemt kan integreres i hverdagen
- Inspiration til bevægelse for forskellige aldersgrupper
- Inspiration til indendørs og udendørs bevægelse

FORANKRING

- Matrikelnær sparring og opfølgning
- Kompetenceudvikling til hele personalegrupper frem for enkelte personer
- Fokus på leg og bevægelse i det pædagogiske tilsyn

NETVÆRK OG VIDENDELING

- Bevægelsesnetværk
- Inspirations- og sparringsforum på Aula

Bevægelsesmaterialer og -rekvisitter

ET TEAM AF FAGPERSONER bestående af fx motorikkonsulent, talepædagog og sundhedsplejerske, som i højere grad har fokus på hele børnegrupper frem for kun det enkelte barn.

Kommunale inspirations- og oplysningskampagner om motorik til forældre og fagpersonale

Information om idrætsforeningernes tilbud til børn i dagtilbudsalderen

UDFORDRINGER

Ingen fast adgang til en gymnastiksal eller hal

Manglende viden, inspiration og kompetencer

Behov for løft af fysiske rammer, der inviterer til bevægelse

Manglende viden om motorik og bevægelse for forskellige aldersgrupper

Manglende motivation og ressourcer til prioritering af bevægelse

Svært at prioritere bevægelsesaktiviteter i personalets pausetid kl. 12-14

Økonomi til opgradering af faciliteter

Gratis adgang til gymnastiksal eller hal

STRUKTUR OG ORGANISERING

10 ud af 23

skoler og specialskoler har nedskrevne visioner for bevægelse, fx bevægelsespolitik, -handleplan eller -strategi

5 ud af 23

skoler og specialskoler har en eller flere overordnede ansvarlige for bevægelsesområdet, fx en bevægelseskoordinator

3 skoler (to almene og en special) er certificeret **IDRÆTSSKOLE**

2 SFO'er bliver **IDRÆTS-SFO** i 2021

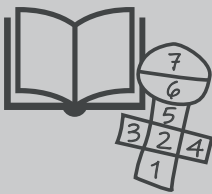

Selvurdering af arbejdet med bevægelse

"I hvor høj grad lever I op til lovkrevet om 45 minutters motion og bevægelse på en skala fra 0-10?"

AKTIVITETER OG INDSATSER

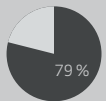

Nogle skoler arbejder med **bevægelse i den fag-faglige undervisning** gennem fx udeskole, 'Leg på streg' og brain breaks

DEN ÅBNE SKOLE

Alle skoler samarbejder med idræts- og fritidslivet gennem Åben Skole Idræts-partnerskaber

Cirka **4** ud af **5** idrætslærere er uddannet inden for idrætsfaget

Flere skoler forsøger at få mere bevægelse i frikvartererne:

Legepatruljer

Åben hal

Mobilfri frikvarter

21 ud af **23** skoler benytter tilbuddet om skolesvømning

Alle skoler deltager på forskellig vis i events, arrangementer og kampagner med fokus på motion og bevægelse

UDFORDRINGER

Manglende hal-faciliteter og -tider

Manglende viden, inspiration og kompetencer

Implementering af bevægelse i den fag-faglige undervisning

Implementering af bevægelse i udkolingen

IDEER OG ØNSKER

KOMPETENCEUDVIKLING, fx:

- Bevægelse i den fag-faglige undervisning
- Bevægelse for udskolingsklasserne
- Bevægelse i naturen

FORANKRING

- Matrikelnær sparring og opfølgning
- Kompetenceudvikling til hele personalegrupper frem for enkelte medarbejdere

21 **INSPIRATIONS-DAGE**
Lokalt på de enkelte skoler

Økonomi til kompetenceudvikling og frikøb

AKTIVITETER OG INSPIRATION

'Serveret på et sølvfad' - Det skal være nemt at implementere bevægelse i hverdagen

INVOLVER ELEVERNE

i arbejdet med bevægelse - spørg dem

"At lærerne prøver at være mere kreative og finde på nogle aktiviteter, hvor der både er bevægelse men også noget fagligt, da bevægelse tit bliver droppet da fagligheden bliver prioriteret"

Dreng i 9. klasse

"Vi vil gerne have et puderum, hvor man kunne slappe af og hygge. Der kunne være en klatrevæg, så man kunne springe ned i puderne. Man kunne tegne ludo på gulvet og så selv være brikkerne"

Pige i 3. klasse

NETVÆRK OG VIDENDELING

Bevægelsesnetværk for lærere

Flere bredde tilbud med fokus på leg og glæde i idrætsforeningerne fx multiidræts tilbud

Prøvehandlinger og tiltag

- med fokus på bevægelse

For mere info:
BiDS baseline

I involveringsprocessen har der været fokus på dialog og sparring med henblik på, at dagtilbud og skoler løbende har kunne gå i gang med at igangsætte prøvehandlinger og afprøve lokale tiltag. Prøvehandlingerne og udvalgte tiltag er overordnet præsenteret her på onepageren.

BEVÆGELSESPROJEKT

Samarbejde omkring Nymarkskolen på tværs af skole, dagtilbud, idræts- og fritidslivet, inspireret af "Moving Kolding"

SANSERUM*

Etablering af sanserum med henblik på at stimulere elevernes motoriske kompetencer mv.

Nymarkskolen

LÆRINGSMILJØER

Sparring vedr. udvikling af legepladser og læringsmiljøer.

LÆRINGSMILJØ I VUGGESTUE*

Udvikling og afprøvning af nyt læringsmiljø for vuggestuegruppen.

Vejsgårdparkens
Børneinstitution

BRAIN BREAK KID*

Fremme af læringspauser, hjernepauser og vredshåndtering gennem 'brain break kid'.

Søndermarkskolen

LØBENDE SPARRING

Sparring vedr. ud-møntning af de 5 mio. kr. til mere bevægelse på skoleområdet jf. politisk beslutning fra april 2021.

INTERAKTIVT GULV*

Fremme af kollektive og differentierede læringsstile gennem interaktivt gulv til læring.

Slots Bjergby
Daginstitution og
Hashøjskolen

UDENDØRS LÆRINGSMILJØ*

Udvikling af udendørs læringsmiljø som skal understøtte børnenes motoriske udvikling.

Sygehusets Børneinstitution

KOMPETENCEUDVIKLING

Sparring vedr. kompetenceudvikling i dagtilbud og skoler.

BRAIN BREAKS

Udvikling af brain breaks til bevægelse i undervisningen på Kirkeskovsskolen.

IDRÆTSPARTNERSKABER

Udvikling af Åben Dagtilbud og Åben Skole Idrætspartnerskaber

STRUKTUR

Sparring i forhold til at få struktur på arbejdet med bevægelse.

GO PRO*

GoPro kameraer som redskab til at udvikle den pædagogiske praksis omkring bevægelse.

Kongelysets
Daginstitution

ADGANG TIL HALLER

Bedre udnyttelse af ubrugt haltid til bevægelse for daginstitutioner.

INSPIRATION

Inspiration til bevægelsesaktiviteter med fagligt fokus.

OPLYSNINGSMATERIALE

Udvikling af oplysningsmateriale om motorik til forældremålgruppen.

REAL LIFE GAMING*

'Real life gaming' som redskab til at motivere indskoling og mellemskoling til at være i SFO frem for hjemme på skærm.

Skovbrynets Daginstitution

VALGFAG

Opstart af valgfag "Flere børn og unge på banen" på Nymarkskolen og X-Class med fokus på samarbejde mellem skoler og foreningsliv.

AKTIVITETSUDVIKLING

Aktivitetsudvikling som redskab til udvikling af pædagogiske bevægelsesaktiviteter.

PULSSYSTEM*

Pulssystem som redskab til at motivere udskolingselever til idræt.

Vemmelev Skole

OG MEGET MERE

...

LEG OG SPROG

Inspiration til lege og aktiviteter med fokus på motorik og sprog i Sygehusets Daginstitution.

BEVÆGELSESMATERIALER

Udvikling af bevægelsesmaterialer til aktiviteter i daginstitutioner.

*Prøvehandling igangsæt med støtte fra puljen til prøvehandlinger med fokus på bevægelse, bestående af 210.000 kr. fra Forebyggelsesmidlerne.

Tværgående opmærksomhedspunkter

for det fremadrettede arbejde med bevægelse i Slagelse Kommune

I det følgende gennemgås de væsentligste perspektiver fra dagtilbuds- og skoleområdet samt opmærksomhedspunkter for det videre arbejde i Slagelse Kommune.

- Mange dagtilbud og skoler har forskellige forståelser af, hvad bevægelse er, hvilke gavnlige effekter der er ved bevægelse, og hvorfor det er vigtigt at arbejde med bevægelse.

Et fremadrettet opmærksomhedspunkt er i højere grad at skabe et **fælles sprog** om bevægelse. Herunder at understøtte dagtilbud og skoler i forhold til deres **viden og bevidsthed** om, hvad der forstås ved bevægelse, og hvordan bevægelse kan være et middel til positiv udvikling.
- Flere dagtilbud og skoler har en oplevelse af, at der gennem tiden har været mange og forskellige fokusområder for dagtilbuds- og skoleområdet. Dette kan være medvirkende til, at bevægelse ikke er forankret i hverdagen alle steder.

Et fremadrettet opmærksomhedspunkt er, at et **vedvarende og bæredygtigt fokus** på bevægelse er nødvendigt, hvis de gavnlige effekter for børn og unges udvikling og trivsel skal opnås.
- Bevægelse er i højere grad en integreret del af hverdagen hos de dagtilbud og skoler, som aktivt har taget stilling til og skabt en struktur for arbejdet med bevægelse fx gennem en certificeringsproces/den pædagogiske læreplan.

Et fremadrettet opmærksomhedspunkt er at **opfordre til og understøtte** dagtilbud og skoler i at arbejde mere struktureret med bevægelse. Herunder skabe **rammer og retning** for mere bevægelse.
- Mange dagtilbud og skoler foretrækker lokale og matrikelnære tiltag, der foregår og tager afsæt i det enkelte dagtilbuds/den enkeltes skoles kontekst fx i forbindelse med sparring og kompetenceudvikling.

Et fremadrettet opmærksomhedspunkt er, at det løbende bør overvejes, hvordan indsatser og initiativer kan tilrettelægges, så de kan foregå og/eller give mening **lokalt og matrikelnært**.
- Der er behov for løbende opfølgning og fokus på forankring, hvis projekter og indsatser, som fx certificeringer og frikvarterindsatser, skal bidrage til, at bevægelse bliver en naturlig del af hverdagen i dagtilbud og skoler.

Et fremadrettet opmærksomhedspunkt er, at det kontinuerligt og fra begyndelsen af bør overvejes, hvordan **opfølgning og forankring** af indsatser sikres, og hvordan kommunen kan bidrage til dette i samarbejde med interne og eksterne samarbejdspartnere.
- Kommunens strukturerede og vedvarende indsatser som fx Åben Dagtilbud og Åben Skole Idrætspartnerskaber er afgørende for, at alle daginstitutioner og skoler samarbejder med idræts- og fritidslivet om bevægelse.

Et fremadrettet opmærksomhedspunkt er at benytte disse erfaringer til i højere grad at arbejde med **kontinuerlige og strukturerede** indsatser frem for "quick fixes". Herunder er det centralt, at tiltagene **giver mening** og er **let tilgængelige** for dagtilbud og skoler.
- Udfordringerne relateret til bl.a. motorik og overvægt understreger behovet for en tidlig og forebyggende indsats, hvis flere børn skal komme "godt fra start" i livet.

Et fremadrettet opmærksomhedspunkt er at **styrke det tværgående og forebyggende samarbejde** om motorik og bevægelse mellem forældre, fagpersoner som fx motorikkonsulenter og sundhedsplejersker samt dagtilbud og skoler.
- Mange dagtilbud og skoler har brug for løbende kompetenceudvikling, inspiration og sparring fx gennem et bevægelsesnetværk, hvis fokus på bevægelse skal opretholdes i en travl hverdag.

Et fremadrettet opmærksomhedspunkt er at gøre det nemt for dagtilbud og skoler at arbejde med bevægelse gennem løbende muligheder for **kompetenceudvikling, inspiration og sparring**.
- Mange dagtilbud og skoler ønsker mere samarbejde med aktører fra idræts- og fritidslivet fx i form af faste, legende bevægelsestiltag og events i dagtilbuds- og skoletiden.

Et fremadrettet opmærksomhedspunkt er at arbejde med udvikling af **lokalt tilpassede samarbejdsmodeller** på tværs af idræts- og fritidslivet, dagtilbud, skoler, klub og SFO'er.
- Adgangen til fysiske rammer som inviterer til leg og bevægelse fx i form af en hal, sal eller motorikrum har stor betydning for dagtilbud og skoler.

Et fremadrettet opmærksomhedspunkt er at arbejde med, hvordan kommunen i højere grad kan understøtte dagtilbud og skoler **ligelige adgang til idræts- og bevægelsesfaciliteter**.

Eksempler på konkrete forslag til bevægelsesinitiativer

Styrket motorikindsats på almenområdet

Bevægelseskoordinator i dagtilbud og skoler

Bevægelsesnetværk for dagtilbud og skoler

Mere bevægelse i udskolingen

Mere bevægelse i de pædagogiske aktiviteter

Mere bevægelse i den fag-faglige undervisning

Mere bevægelse i frikvarterne

